

A AKO POSLE TOLIKIH REČI...

A ako posle tolikh reči,
reč ne preživi!
Ako posle krila ptica
ptica koja u vazduhu stoji ne preživi!
Uistinu bolje bi bilo
da pojedu sve i da svršimo s tim!

Rađati se da bi se živelo od naše smrti!
Dizanje neba prema zemlji
zbog njenih nesreća
i vrebati na trenutak kada njenom senkom
valja ugasiti pomrčinu njenu!
Odista bolje bi bilo
da pojedu sve pa šta onda...!

A ako posle tolike istorije pokleknemo,
ne više od večnosti,
već od jednostavnih stvari, kao što je to
biti kod kuće i razmišljati!

A ako posle otkrijemo,
ni pet ni šest, da smo živeli,
ako je suditi prema visini zvezda,
prema češljju i mrljama maramice!
Uistinu bolje bi bilo
da bez odlaganja pojedu sve!

Reći će da u jednom od očiju
vučemo puno tuge,
uostalom kao i u drugom, puno tuge
i u oba oka, kada gledaju, puno tuge...
Tada... Naravno!... Tada... ni reči!

CRNI GLASNICI

Neki udarci u životu, tako su jaki... Ne znam ja!
Udarci kao od Božjeg gneva; kao da se njima
talog svega propačenog
za dušu prilepljuje... Ne znam ja!

Malo ih je, ali ih ima... Otvaraju tamne brazde
na najodvažnijem licu i na najsnažnijim leđima.
Biće to možda pastuvi divljačkih atila
ili crni glasnici što nam ih Smrt šalje.

To su strmogлавi padovi množine Hrista iz duše
iz neke vere obožavanja koju Sudbina huli.
Ti krvavi udarci su pucketanje
kakvog hleba koji pred ognjištem gori.

A čovek... Jadan li je... jadan! Skreće pogled,
kao kad nas preko ramena doziva neko tapkanje;
skreće izbezumljeni pogled i sve proživljeno se ustaljuje
kao bara krivice, u pogledu.

Neki udarci u životu, tako su jaki... Ne znam ja!

VRBA

Lirsko snatrenje zimsko, šum japanske ruže
kad se već naveliko primiče odlaska čas:
setne pesme koje kao predskazanje kruže
i molitvu rastanka kazuju, sve u jedan glas.

Vidim sahranu svojih zanosa već poduze,
i to iz svog groba, smrtna rana pretegnu tas.
Milost novih predela, što više neće da me ruže,
isto vidim, dok život ističe kroz vazduh, začas.

Sasvim blizu zore kroz plač ču poći
dok mi se godine i dalje krive u noći,
i kosu ču iskriviti svojim brzim hodom.

A pred hladnim uljima meseca na izdisaju,
u zemlji, neosetljivoj i na čelik u proplamsaju,
psi će lavežom iskopati jedno: Zbogom!

TRILSE

||

Vreme Vreme.

Podne ukotvljeno među slanom.
Smanjila se bomba što se u kasarni dosađuje
vreme vreme vreme vreme.

Beše Beše

Pevci pesmuju dok uludo kljucaju
Usta blistavog dana koja u padež slažu
beše beše beše beše.

Sutra Sutra

Topao predah što još jesam.
Misli sadašnjosti čuvaj me
sutra sutra sutra sutra.

Ime Ime

Kako se zove ono što nas ježi?
Zove se Istošto pati
ime ime ime imE.

XXVIII

Sada sam ručao i nisam imao
ni majku, ni molbu, ni uzmi, ni vodu,
ni oca koji će u svetilištu
kukuruza upitati za odloženi prizor,
za zvuk u širokim zamasima.

Kako i da ručam. Kako da se poslužim
tolikim đakonijama iz tako udaljenih tanjira,
kada se ognjište po prilici slomilo,
kada ni mati ne navire na usne.
Kako i da ručam ama i ništa.

Za stolom prijatelja ručah
s njegovim ocem tek pristiglim iz sveta,

uz srebrne zaliske koji
govore kao zelenko od porcelana,
nemušto govore kroz sve obudovele alveole;
uz pribor razdraganog poskakivanja po stolu
jer je kod kuće. Lepo, nema šta!
Ali su mi se noževi sa ovog stola
u nepce zaboli.

Danak tih stolova na kojima se kuša
tuđa umesto sopstvene ljubavi
u blato pretvara zalogaj koji ne nudi
MAJKA,
u udarac pretvara gutanje, slatko,
u žuć; u pogrebno ulje kafu.

Kada je dom slomljen
a majčinsko posluži se ne izbjija
iz groba,
kujna u mraku, beda ljubavi.

IZMEĐU BOLA I SLASTI POSREDUJU TRI STVORENJA...

Između bola i slasti posreduju tri stvorenja,
od kojih jedno gleda u zid,
drugo ogrče utučenost
a treće hoda na vrhovima prstiju;
ali, između tebe i mene,
samo su druga stvorenja.
Naslanjajući se na moje čelo, dan
potvrđuje da, odista,
puno toga je tačnog u prostoru;
ali, ako sreća, koja najzad ima svoju veličinu,
otpočinje, avaj, od mojih usta,
ko će da me pita za moju reč?

Trenutačnom smislu večnosti
odgovara
ovaj susret upriličen crnim koncem,
ali tvom rastanku u vremenu
jedino odgovara nepromenljivo,
tvoje stvorenje, sama duša, moja reč.

KRUG GLADNOG

KROZ vlastite zube izlazim dimeći se,
dozivajući, batrgajući se,
spuštajući pantalone...
Iš moj stomak, iš moja creva,
beda me izvlači kroz moje vlastite zube,
zakačenog štapićem za rukav košulje.

Nekog kamena da sednem,
zar sada neće za mene biti?
Makar onog o koji se spotiče porodilja,
majka jagnjeta, uzroka, korena,
zar ni njega za mene sada neće biti?
Ili makar onaj drugi kamen,
onaj što, povijajući se, mojom dušom prođe!
Makar
kakav krečnjak ili oblatak (skromni okeane)
ili kamen koji više ne služi čak ni da bude bačen na čoveka,
njega mi sad dajte!

Makar onaj koji nađete isprečenog i usamljenog u uvredi,
njega mi sad dajte!
Makar onaj iskrivljeni ili pak krunisan, kojim odzvanja
barem jedan prolazak ispravnih savesti,
ili, ako ništa drugo, onaj drugi što, bačen u tačnom luku,
sam će od sebe da padne,
poput utrobe istinske,
njega mi sad dajte!

Komad hleba, zar ni njega za mene neće biti?
Više neću biti ono što ču zauvek biti,
ali dajte mi kamen da sednem,
ali dajte mi,
molim vas, komad hleba na koji ču da sedim,
ali dajte mi
na španskom
nešto, najzad, za piće, za jelo, za život, za odmor
a posle ču otići.
Našla je veoma čudan oblik, veoma je iscepana
i prljava, moja košulja,
i više ništa nemam, osim jeze.

CRNI KAMEN NA BELOM KAMENU¹

Umreću u Parizu po pljusku
jednog dana kojeg se već sećam.
Umreću u Parizu, i od toga ne bežim,
možda jednog jesenjeg četvrtka, kao danas.

Biće četvrtak, jer danas, a četvrtak je,
dok ove stihove pišem, kosti mi postaju
lomne i, nikad kao danas,
na celom svome putu, nisam opet tako sam bio.

Sesar Valjeho je umro, svi su ga redom tukli
a da im ništa uradio nije;
žestoko su ga štapom udarali i žestoko

šibali; svedoci toga su
svaki četvrtak i kosti lomne,
samoća, kiša, staze...

POSLANICA PROLAZNICIMA

NASTAVLJAM svoj dan zeca
svoju noć slona u predahu.

I u sebi kažem:
ovo je moje bezmerje rinfusa u čistom stanju
ovo je moja ugodna težina,
za kojom će dole vapiti ptica,
ovo je moja mišica
koja za sebe odluči da ne bude krilo,
ovo su mi mošnuljice unezverene.

Mračno ostrvo će me kopneno osvetliti,
dok se kapitol oslanja na moje lično urušavanje
a svečani skup kopljima okonča moju povorku.

¹ Ovakvim slaganjem kamenja pripadnici pojedinih starosedelačkih zajednica, ali ne samo oni, u Peruu obeležavaju grobna mesta. (*Prim. prev.*)

Ali kada ja umrem
od života, ne od godova,
kada se broj moja dva kofera popne na dva,
ovo ima da mi bude stomak u koji je stala moja razbijena svetiljka,
ovo ona glava što okaja muke mojih kružnih koraka,
ovo ti crvi što ih srce izbroja jedan po jedan,
ovo će da bude moje inokosno telo
nad kojim bdi duša pojedinačna; ovo će biti
moj pupak, na kojem rođene vaške tamanih,
ovo ona stvar stvarna, ona stvar strašna.

Za to vreme, u naletima, oporo
moja kočnica se oporavlja,
bolujući kao što ja bolujem od neposrednog jezika lava;
i, pošto me je pre toga bilo između dva moćnika od cigle,
i sam se tek oporavljam, smešeći se usnama svojim.

*(Sa španskog prevela **Silvija Monros Stojaković**)*